

APROBAT
Prin decizia Consiliului de Administrare al
„Uniunii pentru Echitate și Sănătate”
nr. 124/CA din 20 decembrie, 2023

CODUL ETIC
și
PRINCIPII DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ
al Asociației Obștești „Uniunea pentru Echitate și Sănătate”

2023

  Iașco Ala, președintă
(numele, prenumele, semnătura persoanei responsabile)

Cuprins:

A. Scopul Codului etic și Principii de conduită profesională	3
B. Valori, principii și misiunea Asociației Obștești „Uniunea pentru Echitate și Sănătate”	3
C. Norme generale de conduită profesională a personalului angajat	5
D. Obligații generale ale personalului angajat.....	6
E. Responsabilități sociale ale angajaților.....	7
F. Raportarea.....	7
G. Am luat act de cunoștință.....	8

A. Scopul Codului etic

Codul etic reprezintă un set de reguli care reflectă principiile generale de conduită profesională, adresat conducerii (consiliului de administrare și persoanei cenzor), personalului angajat și voluntarilor asociației (în textul acestui document toate aceste părți vor fi numite “personal”, cu delimitare clară atunci când este necesară).

Prezentul cod de conduită etică definește idealurile, valorile, principiile și normele morale pe care personalul Asociației Obștești „Uniunea pentru Echitate și Sănătate” (în continuare Uniune) consimt să le respecte și să le aplice în activitatea desfășurată în cadrul Asociației. Implementarea prevederilor codului etic în cadrul Uniunii este necesară pentru promovarea unei conduite profesionale etice și evitarea apariției unor situații care ar putea afecta imaginea Asociației.

Codul etic prezintă valorile fundamentale pe care trebuie să le cunoască și să le respecte tot personalul. Conducerea Uniunii se asigură că activitățile zilnice desfășurate în cadrul Asociației, convingerile angajaților concordă cu valorile și obiectivele acesteia.

Codul etic se aplică întregului personal al Uniunii, indiferent de funcția ocupată de către aceștia. Fiecare persoană angajată trebuie să cunoască și să acționeze în conformitate cu prevederile acestui cod.

B. Valori, principii și misiunea Asociației Obștești „Uniunea pentru Echitate și Sănătate”

Viziunea Uniunii:

- Externă: O societate tolerantă, empatică și conștientă de problemele complexe de sănătate și sociale ce determină o viață decentă, care asigură un mediu de suport în vederea respectării respectării drepturilor omului și a accesului echitabil la servicii în R. Moldova.
- Internă: Organizație ce promovează activ drepturile omului în contextul sănătății și securității publice, dezvoltă și implementează intervenții inovative sustenabile și calitative ce răspund provocărilor societății în R. Moldova.

Misiunea Uniunii:

Noi, membrii Uniunii creăm un mediu social favorabil și îmbunătățim calitatea vieții oamenilor prin asigurarea respectării drepturilor omului în domeniul sănătății și securității publice în R. Moldova.

Grupul țintă de beneficiari

- organizațiile active în domeniul sănătății și securității publice
- tinerii, inclusiv tinerii vulnerabili
- persoanele din grupurile cu risc sporit de infectare HIV, hepatite virale, ITS și tuberculoză – femei, bărbați, persoane neconforme cu genul (inclusiv adolescenți și adolescente):
- persoanele infectate și afectate de HIV, hepatite virale, ITS și tuberculoză;

Scopul Uniunii este de a dezvolta și implementa politici, acțiuni, intervenții și servicii în domeniul sănătății și securității publice în R. Moldova, durabile, accesibile și calitative adresate tuturor

grupurilor de persoane ce le necesită femei, bărbați, persoane neconforme cu genul (inclusiv adolescenți și adolescente) .

Obiectivele Uniunii constau în a contribui la:

- promovarea noilor politici de sănătate și securitate publică în republică;
- promovarea educației medicale, sociale, juridice, ecologice ca facilitare a dobândirii cunoștințelor care să permită înțelegerea problemelor de sănătate, problemelor sociale, juridice și de mediu în profunzimea și complexitatea lor.

Principii și valori ale Uniunii:

- drepturile omului
- sănătatea
- securitatea
- calitatea vieții
- echitatea de gen
- transparența și responsabilitatea
- parteneriatul
- dezvoltarea continuă
- profesionalismul
- activismul și dedicația
- unitatea și spiritul de echipă

C. Norme generale de conduită profesională a personalului angajat în cadrul Uniunii:

1. Asigurarea serviciilor de calitate, a integrității și demnității umane:

Personalul are obligația, în acord cu misiunea statutară a asociației, de a asigura decizii și servicii de calitate în beneficiul persoanelor beneficiare de servicii și activitate, cu respectarea drepturilor omului, a demnității și integrității umane, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor profesionale, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

În exercitarea funcției personalul angajat are obligația:

- Să respecte și să promoveze drepturile fundamentale ale omului fără discriminare.
- Să trateze toate comunitățile cu care lucrăm în mod echitabil, cu respect, curtoazie, demnitate și în conformitate cu legile și standardele internaționale și naționale.
- Respectarea celor mai înalte standarde de responsabilitate, eficiență, competență, integritate, transparență și confidențialitate în furnizarea de bunuri și servicii în executarea misiunii asociației.

2. Respectarea Constituției și a legislației în vigoare

Personalul are obligația ca, prin actele și faptele sale, să respecte Constituția Republicii Moldova, legile țării și să acționeze pentru aplicarea dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

Personalul trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

3. Libertatea opiniilor

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor instituției în care își desfășoară activitatea.

În activitatea sa, personalul are obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale.

În exprimarea opiniilor, personalul trebuie să aibă o atitudine respectuoasă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

4. Activitatea politică

În exercitarea funcției deținute, personalului i se interzice:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin candidaților la funcții de demnitate publică;
- c) să afișeze în cadrul instituției însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

5. Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

Conducerea și personalul are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul Asociației (beneficiare și angajate) în care își desfășoară activitatea, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției:

- a. Să trateze pe toți cu demnitate și respect la locul de muncă. Să vorbească în mod asertiv și binevoitor, să asculte cu atenție și să ia în considerare opinia și starea de bine a celorlalți.
- b. Să nu comită niciodată niciun act sau formă de hărțuire, deoarece aceasta provoacă vătămări sau suferințe fizice, sexuale, psihologice sau emoționale persoanelor.
- c. Să nu se comporte niciodată, intenționat sau altfel, într-un fel care îl face pe beneficiar/ă sau coleg/ă să se simtă persecutat/ă, vulnerabil/ă sau neputincios/asă.
- d. Să înțeleagă ce reprezintă hărțuirea, să recunoască semnele timpurii ale hărțuirii sexuale, de gen și rasiale (printre altele) și să ia măsuri rapide pentru a preveni și a rezolva problema.

Conducerea și personalul trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor persoanelor beneficiare. Personalul are obligația să respecte principiul egalității persoanelor beneficiare în fața legii, prin:

- promovarea unor soluții coerente;
- eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind rasa, culoarea, sexul, religia, opinia politică, naționalitatea, apartenența etnică și socială, starea civilă, statut HIV, comportamente specifice (de consum, sexuale) etc.

Uniunea, prin conducerea, personalul angajat și voluntarii săi, se angajează să prevină, să protejeze,

să raporteze și să răspundă la orice exploatare și abuz sexual. Prin urmare, tot personalul, trebuie să pună în aplicare măsuri de prevenire și să raporteze orice caz presupus de abuz sau acuzație de abuz în conformitate cu legislația națională, acest document și Instrucțiunea specifică dedicată prevenirii abuzului și exploatării sexuale.

6. Fraudă și corupție, folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute.

Uniunea are o toleranță zero la fraudă și corupție. Așadar, personalul asociației promovează o cultură de onestitate și deschidere în rândul conducerii, persoanelor angajate și al voluntarilor și creează un mediu de lucru în care comunitățile și angajații să poată ridica și raporta, în condiții de siguranță și confidențialitate, toate suspiciunile de fraudă și corupție.

Personalul are obligația:

- Să fie transparent în toate tranzacțiile financiare legate de munca sa.
- Să nu profite niciodată de poziția sa atunci când lucrează cu comunități, parteneri sau alte părți interesate.
- Să nu fure, să nu utilizeze abuziv și să nu însușească niciodată fonduri sau proprietăți, asigurându-se că resursele financiare și de altă natură sunt utilizate exclusiv în scopurile prevăzute. Acest lucru se aplică și oricărui alt venit generat, cum ar fi orice dobândă primită/câștigată din fonduri.
- Să evite dezvăluirea informațiilor confidențiale către persoane neautorizate fără acordul corespunzător al Uniunii, cu excepția cazului în care este permis prin politica Uniunii aplicabilă și/sau legislație.
- Să nu se implice niciodată în „tranzacții secrete”, falsificare de documente, spălare de bani, luare de mită și influențare a procesului de decizie, în scopuri de beneficii necorespunzătoare și furt.
- Să nu sprijine niciodată cu bună știință persoane sau entități implicate în activități ilegale.
- Să nu distrugă, să nu falsifice, să nu modifice și să nu ascundă niciodată în mod intenționat materialele de probă pentru o investigație, să nu facă declarații false anchetatorilor pentru a influența sau a împiedica semnificativ investigații în caz de acuzații de corupție, fraudă, constrângere.
- Să desfășoare toate activitățile în conformitate cu practicile și procedurile naționale și ale instituțiilor finanțatoare, și să mențină cele mai înalte standarde de responsabilitate și transparență în ceea ce privește finanțele, managementul și guvernarea, acolo unde este cazul.

D. Obligațiuni generale ale personalului Uniunii

Tot personalul Uniunii în exercitarea activității profesionale vor ține cont de principiile și obligațiile promulgate în prezentul Cod:

- Să urmeze întotdeauna practici transparente, responsabile și oneste atunci când primesc donații în numerar de la public, alocate în scopuri umanitare sau de dezvoltare.
- Să nu utilizeze și să nu accepte niciodată mită sub formă de bani, bunuri și/sau servicii pentru a garanta servicii în relațiile lor cu furnizorii în orice activitate în cadrul asociației.
- Să nu participe niciodată la activități care generează profit personal, organizațional sau

colectiv, cum ar fi cumpărarea sau vânzarea, atunci când astfel de activități pot afecta sau par a afecta credibilitatea sau integritatea Uniunii.

- Să nu împărtășească niciodată profiturile sau resturile bugetare sub formă de restituiri parțiale sau reduceri pentru beneficii personale.
- Să declare organizației angajatoare, finanțatoare sau partenerie orice conflict de interese cunoscut sau potențial (de exemplu, relație directă cu furnizorii de servicii, vânzătorii sau furnizorii de bunuri).
- Să nu accepte niciodată cadouri sau alte favoruri care ar putea influența îndeplinirea funcțiilor sau îndatoririlor personalului. Cadourile sunt definite ca, printre altele, servicii, călătorii, divertisment, bunuri materiale. Pentru respectarea tradițiilor naționale și locale și a principiilor de ospitalitate convențională, pot fi acceptate cadouri simbolice minore, cum ar fi pixuri, calendare, agende de birou etc.
- Să plătească întotdeauna taxe obligatorii de stat și să respecte legislația națională și standardele internaționale în domeniul activității.
- Să tindă întotdeauna la cele mai înalte standarde de sănătate, siguranță și mediu în toate activitățile asociației.
- Să se asigure, acolo unde este posibil, că bunurile achiziționate sunt produse și livrate în condiții care nu implică abuzul sau exploatarea vreunei persoane și au cel mai mic impact negativ asupra mediului.
- Să nu utilizeze și să nu distribuie niciodată, în cadrul oricăror proiecte, produse sau consumabile despre care se cunoaște că sunt nesigure.

E. Responsabilități sociale ale angajaților Uniunii

- să pledeze pentru îmbunătățirea condițiilor sociale în vederea satisfacerii nevoilor umane de baza în materie de sănătate și justiție;
- să acționeze pentru a facilita accesul la servicii specifice beneficiarilor sau potențialilor beneficiari ai Uniunii;
- să promoveze condițiile care încurajează respectarea diversității sociale și culturale;
- să promoveze politicile și practicile care încurajează conștientizarea și respectarea diversității umane;
- să asigure servicii profesionale, în condițiile legii și ale normelor privind exercitarea profesiei;
- să recunoască importanța fundamentală a relațiilor interumane și să le promoveze în practica profesională, încurajând relațiile dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menține și/sau îmbunătăți calitatea vieții;
- să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Responsabilități de raportare, proceduri disciplinare:

Responsabilitățile sunt destinate întregului personal angajat și voluntarilor implicați în prestarea serviciilor sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie.

1. Nondiscriminare

Persoanlul ce prestează servicii sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie vulnerabile nu trebuie să discrimineze persoanele beneficiare în funcție de consumul de substanțe psihoactive, statutul HIV, rasă, etnie, țară de origine, vârstă, sex, statutul socioeconomic, orientarea sexuală, limba vorbită, handicap, localitate geografică, etc.

2. Competență

Persoanlul ce prestează servicii sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie vulnerabile trebuie să adere la standardele aprobate în practică și să depună eforturi pentru a îmbunătăți nivelul de competență personală și calitatea serviciilor prestate.

Competența este obținută în cadrul atelierelor de instruire/trainingurilor și implică cunoștințe, abilități și necesită un angajament de studiere și perfecționare profesională continuă. Un prestator de servicii sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie vulnerabile trebuie:

- a) să fie sârguincios și să practice serviciile cu grijă, atent și prompt, cu respectarea standardelor tehnice și etice în vigoare;
- b) să cunoască limitele competenței sale și să se abțină de la utilizarea tehnicilor care depășesc competența sa.

3 . Integritate

Persoanlul ce prestează servicii sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie vulnerabile trebuie:

- a) să efectueze intervențiile cu cel mai înalt grad de responsabilitate;
- b) să desfășoare activități în mod corect și cu acuratețe;
- c) să demonstreze compasiune și înțelepciune față de persoanele beneficiare;
- b) să evite etichetarea directă sau indirectă a persoanelor beneficiare, în cadrul activității desfășurate.

4 . Relațiile cu beneficiarii

Persoanlul ce prestează servicii sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie vulnerabile:

- a) trebuie să fie respectuos și nonexplorator;
- b) nu trebuie să se implice în relații sexuale cu beneficiarii;
- c) nu trebuie să se implice în relații de afaceri cu beneficiarii;
- d) nu trebuie să exploateze beneficiarii în ceea ce privește comportamentul lor (consum de droguri, schimbul de ace sau alte echipamente de injectare) .

5 . Confidențialitate

Informațiile dobândite în timpul prestării serviciilor sociale și de sănătate pentru populațiile-cheie vulnerabile, trebuie să fie confidențiale, protejate și nedivulgate. În acest scop se interzice:

- a) divulgarea verbală sau scrisă a informației obținute;
- b) deținerea de înregistrări în lipsa garanției confidențialității;
- c) înregistrarea de activități sau de prezentări de informații fără consimțământul beneficiarului.

Răspunderea:

1. Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului, în condițiile legii.
2. Comisiile de disciplină, formate la necesitate de către conducerea Asociației, au competență de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea

sanctiunilor disciplinare, în condițiile legii.

3. Personalul răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

F. Raportarea:

Personalul Uniunii se angajează:

- Să raporteze imediat oricare informații, îngrijorări sau suspiciuni substanțiale privind încălcarea Codului etic și a Principiilor de conduită profesională, folosind unul dintre următoarele canale:
  - Contactați președintele/ta asociației.
  - Contactați un membru/membră a Consiliului de administrare.
- Să contacteze autoritățile locale în conformitate cu legislația națională.

Canalele de raportare de mai sus sunt toate disponibile ca opțiuni bazate pe preferințele și accesul personalului. Reținerea cu bună știință sau nedezvăluirea informațiilor despre orice raportare, îngrijorare sau suspiciune substanțială privind încălcarea Codului etic și a principiilor de conduită profesională, de către angajați (CIM, CPS) și voluntari constituie un motiv pentru măsuri disciplinare, până la și inclusiv rezilierea contractului sau desfacerea parteneriatului. Orice acuzații false făcute intenționat vor fi supuse unor măsuri disciplinare, până la și inclusiv rezilierea contractului.

Persoanlul asociației la fel, deține obligațiunea de a coopera cu orice proces de investigație privind presupusele încălcări ale prezentului document.

În cazul în care personalul are îngrijorări sau suspiciuni privind un caz de încălcare a prezentului Cod, trebuie să raporteze preocupările prin intermediul mecanismelor de raportare menționate mai sus.

Conducerea asociației, personalul angajat și voluntarii se obligă să nu se răzbune asupra oricărei persoane care, cu bună-credință, raportează orice încălcare a acestui Cod.

7. Confirmarea înțelegerii Codului etic și principiilor de conduită profesională

Am citit Codul etic și principiile de conduită profesională și înțeleg că am responsabilitatea, să respect prevederile prezentului document. Am avut ocazia să citesc, să discut conținutul acestui document și să pun orice întrebări. Înțeleg, de asemenea, că vor fi luate măsuri disciplinare, până la și inclusiv încetarea raportului de muncă și/sau măsuri legale, dacă se constată că am încălcat prevederile Codului.

Au luat act de cunoștință:

Nr.	Numele, prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				